

grafi ved en videregående uddannelse vil bogen også med udbytte kunne bruges som opslagsbog.

Bjarne Holm Jakobsen

Sheila Ross: Soil processes: a systematic approach.

Routledge, London 1989. X, 444 s., ill. 24 cm. GBP 75.-.

Som titlen ikke kun antyder, omhandler bogen processer i jordbunden og på et niveau, hvor et bredt kendskab til flere emner inden for jordbundslæren er en forudsætning. Bogen kan betragtes som et bindeled mellem bøger af deskriptiv karakter, hvor jordbundsprofiler og den geografiske fordeling af jordbundstyper gennemgås, og bøger der omhandler specifikke processer – fx kation/anion reaktioner med partikeloverflader – ud fra kemiske og fysiske modeller.

Bogen er inddelt i 4 hovedafsnit med det formål at præsentere et hierarki af processer med stigende kompleksitet: 1) Processer der danner jordbundens udgangsmateriale, 2) processer der danner jordbundens horisonter, 3) dynamiske processer i rodzonen, 4) processer der skyldes menneskets indgriben og behandling af jorden. Derigennem får man også en idé om jordbundsprocessernes rumlige og tidsmæssige skala. Bogen er dog begrænset til kun at omhandle processer i tempererede områder.

Den indeholder mange litteraturhenvisninger, hvilket betyder, at flere afsnit kan anvendes som oversigtsartikler og indgang til nærmere studie af de pågældende emner. Desværre indeholder bogen nogle skønhedsfejl i form af ukorrekte henvisninger til formler og sider, men alt i alt er det absolut en god bog.

Henrik Breuning-Madsen

The World Bank Atlas 1989.

The World Bank, Washington, D.C. 28 s., ill. 24 cm. USD 5.95.

Lækker lille tryksag, ca. 40 oplysninger i tal for klodens lande og en halv snes kort suppleret med diagrammer viser den økonomiske udvikling og mangel på samme. Kortene er i flotte farver, der næppe kan kopieres, men som fint viser de regionale forskelle. Den store tabel giver materiale til mange timers interessant sysler.

Henning Mørch

Dietmar Henze: Enzyklopädie der Entdecker und Erforscher der Erde.

Lieferung 12, 1988: La Ro-Law.S. 151-286. 28 cm. ATS 650.-.

Lieferung 13, 1989: Low-McMinn.S. 287-414. 28 cm. ATS 650.-. Akademische Druck- u. Verlagsanstalt, Graz.

Udgivelse i hefter, hvor teksten begynder og ender midt i en sætning, er en pestilens for modtager, men måske en fidus for udgiver. Med disse 2 hefter er man vel godt halvvejs. Nogle biografier giver blot et par linier evt. uden henvisninger - uden eller med meget begrænset informationsværdi. Diego Machucu opdagede 1539 floden S. Juan, Nicaragua. Eksemplet viser den generelle synsvinkel; man må vel formode lokale har haft et vist kendskab – vasket, svømmet, fisket, druknet i den flod. Styrmand Makkink "skønt meget ung" besejlede 1878 Batang Hari, Sumatra, og foretog adskillige astronomiske stedsbestemmelser. Eneste dansker i denne omgang er vist Peter Lassinius, der rejste med Bering. Ældste opdagelsesrejsende er den romerske Sahara-rejsende Maternus. Til det mere kuriøse stof hører den franske de la Marini re, der var med på et dansk ishavstogt 1653 og siden udgav nogle meget vidtløftige skildringer; Nordenskiöld kaldte ham Nordhavets Münchhausen.

Det kan altid diskuteres, om den rette fordeling er 8 sider til Alex. Mackenzie og Ludwig Leichardt, 11 til Magellan, 16 til Feodor Petrowitsch Litke; Livingstone får godt 20 af de 2-spaltede sider med 3 spalter henvisninger. De fleste får i det mindste en halv spalte og et par henvisninger. Anmelderen har en udokumenteret mistanke om nogen overvægt med hensyn til mellemeuropæiske opdagere. Men hvad er vel objektivitet? I alle tilfælde må der foretages mange valg; noget afhænger givetvis også af grundmaterialets tilgængelighed. Som helhed er det et grundigt værk og en guldgrube for opdagelsesrejseshistorieinteresserede.

Henning Mørch

John Small & Michael Witherick: A modern dictionary of geography. 2. ed.

Arnold, London 1989. 247 s., ill. 24 cm Paperback ed.: GBP 8.95. Boards: GBP 25.-.

Udarbejdet i samarbejde mellem en natur- og en kulturgeograf. Der er en rimelig balance mellem fagets mange delfag. Der er cirka et hundrede ny stikord. Der er 10 nye illustrationer, hvilket er alt for lidt, da det er den mest åbenbare fejl ved bogen, at der

er for få illustrationer. Litteraturhenvisning - enten for de enkelte stikord, hvilket ville være det herligste, men også fordyrende og arbejdskrævende, eller til en håndfuld centrale, mere omfattende værker – ville have været godt. Som helhed et godt og billigt bud på en opslagsbog, som mange kunne have god gavn af.

Henning Mørch

Bibliographia Cartographica, vol. 15 (1988). Red. Lothar Zögner.

Saur, München 1989. XI, 260 s., 21 cm. DEM 120.-.

Nyttig hånd- og årbog for kartografisk interesserede. Inddelt i tematiske og regionale afsnit. En håndfuld snedige forsøg på at "overliste" den – med skyldig hensyn til udgivelsesår - faldt så absolut ud til redaktionens fordel.

Henning Mørch

Andrew Goudie: The human impact on the natural environment. 3. ed.

Blackwell, Oxford 1990. XI, 388 s., ill. 25 cm. GBP 30.-.

Bogen har beholdt sit tidligere omfang, men er gennemgribende revideret. Der lægges mere vægt på en række problemkredse, der er kommet i vælten i det sidste årti – især m.h.t. atmosfæren. Bogen spænder vidt, og derfor er det uretfærdigt at gå i detaljer med et og andet, som en og anden ville have hånderet anderledes. Som helhed er bogen velskrevet, veldisponeret og velillustreret. Der er gode eksempler, gode stikord og gode referencer. Den er et godt eksempel på integreret, funktionel geografi. Det er en anbefalelsesværdig introduktionsbog, der må være guf i lyset af den seneste gymnasiegeografivejledning.

Henning Mørch

Sven Illeris: Services and regions in Europe.

Gower Publishing Company, Aldershot, Avebury 1989. XIV, 222 s., 23 cm. GBP 25.-.

Bogen er en engelsksproget udgave af 'Service og lokal erhvervsudvikling' fra 1987. Den indledes med en diskussion af servicebegrebet; de almindeligt anvendte definitioner er negative, dvs definerer begrebet som ikke-produktion, ikke-fysiske varer etc. dvs en restgruppe. Men når ca 70 % af arbejdsstyrken er beskæftiget i denne kategori må der en mere nuanceret begrebsdannelse og -analyse til. Det forsøger forfatteren gennem en kort, men god diskussion. Efterfølgende diskuteres forskel-